

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Enchiridion Theologiæ Pastoralis Et Doctrinæ Necessariæ Sacerdotibus Cœram Animarum administrantibus

Binsfeld, Peter

Avgvstæ Trevirorum, 1609

7. Cap. De Voto.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40721

Etum est, potest relaxare: Si verò iuramentum præstitum homini, sed non in vtilitatem hominis, sed in honorem Dei homo non potest tollere obligationem.

Quando dubium, an iuramentum licitum, vel illicitum, Episcopus potest dispensare. Si autem iuramentum licitum sit, & causa iusta subsit, Pontifex potest dispensare, imò etiam Episcopus in suo Episcopatu, secundum Innocent. in c. Debitores, de iureiur. & Panorm. in cap. Contingit, ibidem.

Præterea quilibet superior, potest irritare iuramenta suorum subditorum, si facta sunt circa ea, quæ suæ potestati subsunt. Sic Pater potest irritare iuramentum filij, vir vxoris, Abbas suorum monachorum &c. Vide S. Thom. loc. cit. art. 9.

CAPVT VII.

DE VOTO.

VOTVM est promissio Deo facta, cum deliberatione de meliori bono, siue de his, quæ sunt Dei, ex Magistro in 4. dist. 34. Hanc definitionem explicat S. Thom. 2. 2. q. 88. art. 1. De essentia voti tria sunt. Deliberatio, propositum voluntatis de vouendo, & promissio.

*Tria ad substantiam
voti requiruntur.*

Circa voti essentiam animaduertendum.

non

non sufficere ad votum propositum, siue desiderium vouendi, prout multi canonum interpretes sentire videntur in cap. Consulti. de regularibus: In qua re etiam indocti falluntur: quia aliud est propositum, aliud actualis promissio. Promissio obligationē inducit. Quod si autem aliquis ore tenus tantum promitteret, siue voueret, sine animo se obligandi, mortaliter peccaret, non tamen obligaretur ad implendum in conscientia. Quamuis Ecclesia quæ non iudicat de occultis possit ad voti obseruantiam compellere: nec teneatur contrarium asserenti fidem adhibere, sed potius ex proprio ore condemnare, si scandalum ex fractione voti timeatur.

Quando etiam deliberatio in voto exigitur, tanta intelligitur, quanta ad mortaliter peccandum sufficit, quia vt Glossa recepta, 32. q. 2. cap. Mulier, ait. Iudicium quod sufficit ad obligandum Diabolo, sufficit etiã ad obligandum Deo. Hinc votum cū actuali deliberatione, quæ plena, aut semiplena nominatur, vouentē obligat. cap. Sicut nobis 2. de regul. vbi ad executionem voti tenetur, qui maxima laborans ægritudine, mortis timore vouerat, & in cap. Veniens de voto, commutatur votum quadam facilitate in puerili ætate, sine plena deliberatione emissum.

In definitione voti, quando dicitur (de meliori bono, siue de his quæ sunt Dei) materia

*Quanta deli-
beratio ad
vouendum
necessaria.*

teria voti explicatur; ex hac particula elicitur, non valere vota facta de rebus illicitis, iniustis, vanis, indifferentibus, & impossibilibus, & qui similia vota faciunt, mortaliter peccat, quamuis nulla obligatio nascatur, quia notabilem irreuerentiam Deo faciunt. Si autem aliquis ea voueat, quæ sunt de necessitate salutis votum valet, & obligat, & si transgrediatur duplex peccatum committit, exempli gratia, si quis foueat non fornicari, fornicatio incurrit peccatum fornicationis, & fractionis voti: Vnde Monachus, qui fornicatur, aut furatur, duplicis peccati mortalis reus fit, & in tali casu, circumstantia voti necessariò in confessione est aperienda.

Quoniam autem ignorantibus, exemplis res clarior redditur: Ponendi sunt aliqui casus votorum, in quibus nulla obligatio nascitur.

Primus, Si quis voueret homicidium, aut fornicationem cum aliqua virgine. Ad hunc ordinem etiam referre possumus, si quis voueat aliquid propter malum finem, vt voueret Eleemosynam certam, ad consequendum iniustam vindictam.

Secundus, de rebus vanis, vt si quis voueret non pectere crines in die Sabathi, vel non lauare caput, aut non abscindere vngues die veneris: aut in honorem S. Ioannis Baptistæ non comedere capita animalium: hæc enim & similia vota de rebus vanis & inutilibus, sunt magis

magis deridenda, quàm seruanda, secundum S. Thom. in art. 3. ad 3. quæst. 88. 2. 2.

Tertius, de rebus indifferentibus, vt si quis faciat votum de non cundo per aliquam viam, aut plateam, aut non filare in die Sabathi, & interim non abstineret ab alijs seruilibus. Si tamen huiusmodi votis aliqua conditio, aut circumstantia bona accedat, fiunt valida: vt si quis voueret non ire per aliquam plateam, quia in transitu esset aliqua persona, quæ causam peccati præberet, aut non vellet filare Sabatho, vt aliqua certa hora posset vacare orationi, quia in talibus casibus, circumstantia finis faceret votum validum, & actum virtutis.

Quartus, de rebus impossibilibus & necessarijs: vt si quis votum de non faciendo vllum peccatum veniale emitteret, vel de nunquam comedendo, vel de non moriendo. In dictis casibus vouens vouendo peccat, & vota sunt nullius roboris. His possumus addere, quando aliquis vouet contra consilia Euangelica, quæ propriè cadunt sub votum, aut aliquid, quod maiori bono est impedimento.

Quomodo diuiditur votum propriè dictum?

In primis in Absolutum, & Conditionatū. Absolutum, vt voueo ingredi religionem. Conditionatum, vt infirmus vouet visitare B. Virginem apud martyres singulis mensibus in anno, si sanitatem recuperet.

Votum diuiditur in

Absolutū, & Conditionatum.

Et in simplex ac so-

lemne.

V 3

Deinde diuiditur in Simplex & solemne. Simplex votum emissum siue publicè, siue secreto, sine solemnitate consueta Ecclesiæ. Solemne quod celebratur per professionem religionis approbatæ, aut per susceptionem sacerdotum ordinum: & est differentia inter solemne & simplex, quod prius impedit Matrimonium contrahendum, & dirimit etiã contractum: At secundum scilicet simplex, solum impedit contrahendum.

An omne votum obliget?

SECUNDVM fidem Catholicam votum obligat ad sui obseruantiam: Psalm. 75. Vouete, & reddite Domino Deo vestro. Eccles. Si quid vouisti Deo, ne moreris reddere. & Deuter. 23. Quod semel egressum est de labijs tuis, obseruabis. Item patet in iure canonico in titulo de voto & voti redẽptione. Et si enim vouere sit consilij, promissum tamen reddere, est præcepti. cap. Magnæ deuotionis. de voto. Hinc fractio voti, ex suo genere est peccatum mortale, nisi paruitas rei excuset: Vnde uens dicere vnum versiculum Psalterij, aut vnum Ave Maria, si omittat, solum venialiter peccat, quamuis Caietan. & alij quidam contrarium sentiant, vt etiam supra de iuramento dictum est. Cauenda autem semper facilitas in vouendo, & adhibenda diligentia in adimplendis eis, quæ voto sancita sunt.

Qno

Quo tempore obligatio voti currit, id est, quando homo tenetur adimplere votum?

OBLIGATIO voti pendet ex propria voluntate, & intentione: Si intentio vouentis fuit, statim se obligare, tenetur statim adimplere: Si autem intentio feratur in certum tempus, & sub certa conditione, standum est in tempore & conditione: Si vero votum est indeterminatum, & non est præfixus terminus adimplendi, obligat pro prima commoditate, vt colligitur ex Glossa in capit. Non est. de voto. & S. Thom. communiter recepto 2. 2. quæst. 88. artic. 3. ad 3. & probatur Deuteronom. 23. Cum votum voueris Deo tuo, non tardabis reddere, quia requireret illud Dominus Deus tuus, & si moratus fueris, reputabitur tibi in peccatum. Si autem aliquis differat votum adimplere, & culpa sua fiat impotens ad soluendum, si præsertim animaduertat ex protractione se fieri impotentem, mortaliter agit, Angel. verb. votum 3. §. 2. & Nauarr. in Manuali cap. 12. num. 41. & alij alibi.

Vota conditionata, obligant conditione adimpleta, secundum communem Doctorum sententiam: vt qui fecit votum in infirmitate, si liberetur, recuperata sanitate debet adimplere: Si autem aliquis sua culpa impediat, quominus conditio eueniat, non est liber ab obligatione.

*Conditio-
nata vota
quomodo
obligent.*

Quando autem aliquis vouit aliquid facere

cere certo tempore, si termino præfixo non adimpleuit, si in vouendo non respexit principaliter tempus, sed substantiam actus, tempore transacto tenetur adhuc adimplere votum: Quia qui debitum creditori non soluit statuto tempore, manet debitor, donec soluat. Panormitan. in cap. Per tuas de voto. Angelus in verb. votum. 3. §. 3. Caietan. in verb. voti dispensatio. Nauarr. loc. cit. numer. 54. Si votum vero respiciat tempus, vt onus, tunc qui non soluit suo tempore peccat, & cessat obligatio, quia voti executio iam facta est impossibilis. Sicut qui ex præcepto in vigilia S. Laurentij debet ieiunare, si neglexit facere, non tenetur altera Laurentij ieiunare.

Si autem aliquis in genere vouit non respiciendo ad dicta, tunc secundum primum interpretandum votum, quia in dubijs communior sensus amplectendus est.

*An quis pro alio teneatur implere votum
in aliquo casu?*

Vota realia, & personalia.

DVPLICIA sunt vota. Realia quæ spectant ad rem familiarem eius, qui vouit, vtpote aliquis de suis bonis vouet ædificare templum: aut instituere Eleemosynam, &c. Et Personalia, quæ personam vouentis concernunt: vt ieiunare certis diebus: vel votum continentia, &c.

Pro resolutione. Nemo tenetur alterius votum

votum personale adimplere, nisi consentiat se obligare. Reale autem, filius, siue hæres sub peccato mortali tenetur adimplere eius, in cuius hæreditatem succedit, cap. Licet. de voto. Panormitan. & Doctores ibidem: & si filius aut hæres negligit, potest compelli per priuationem hæreditatis, vt vult Innocent. aut per excommunicationem, vt alij sentiunt. Si autẽ votum partim sit personale, partim reale, hæres tantum tenetur ad id, quod est reale, exempli gratia, Pater vouit visitare B. Virginem in Clusa Euerardi, & offerre sex libras ceræ, hæres tantum tenetur ad solutionem ceræ, & nõ peregrinationis. Tenetur autem quis votum per alium adimplere, quando tacitè vel expressè extenditur ad alios: Aut quando aliquid vouit quod non potest per se ipsum implere, si hoc animaduertit, quando votum emisit, S. Antonin. 2. part. tit. II. c. 2. Panorm. & Innocent. in d. cap. Licet. & in cap. Scripturæ. Angel. in verb. votum. 3. §. 7. & alij alibi.

In quibus casibus cessat obligatio voti?

PRIMVS, si materia voti reddatur impossibilis, ex. gr. aliquis fecit votum de ieiunando die Veneris, & Mercurij in pane & aqua, incidit in infirmitatem, stante infirmitate potest comedere. Hic tractari posset. An Carthusianus non obstante voto, possit, aut teneatur, in aliquo casu comedere carnes? de

V 5 qua

qua difficultate legendi Ioan. Gerson in tract. de abstinen. Ioan. Maior in 4. d. 38. q. 4. Victoria in Relect. de Temperantia. Non autem impeditur voti obligatio difficultate, licet hoc sit causa facilius dispensandi, vt docet Panorm. in cap. Non est de voto.

Secundus casus, quando votum fit illicitum ex aliquo accidenti, exempli gratia, aliquis fecit simplex castitatis votum, postea cōtrahit matrimonium, & consummat, non potest totam castitatem seruare: quia tenetur vxori debitū reddere, tenetur tamen quantum est à sua parte facere, id est, nunquam debitum petere, nisi legitima accedat dispensatio.

Tertius, quando seruare votum est impedimentum maioris boni, exempli gratia: aliquis vouit visitare limina Apostolorum, Si voueat religionem, & ingrediatur, cessat prius votum.

Quartus, quando materia voti fit indifferens, ex. gr. vt supra dictum est, aliquis fecit votum de non eundo per aliquam plateam, quia tentabatur à muliere ibi habitante, moritur talis mulier, potest ire per talem plateam.

Quintus, quando legitima & iusta interueniente causa, dispensatio impetratur, tunc etiam obligatio desinit.